

Oulun vankilan tulo-opas

Rikosseuraamuslaitos

Julkinen

10.1.2026

Sisällys

1	Yleistä	3
1.1	Tietoa vankilasta	3
1.2	Vastuuvirkamies ja perehdytys	4
1.3	Rangaistusajan suunnitelma	4
2	Tutkintavankeus.....	5
3	Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite	6
3.1	Päätös rangaistusajasta	6
3.2	Valvottu koevapaus.....	6
4	Perushuolto ja asuminen	7
4.1	Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys	7
4.2	Ruokahuolto ja laitosmyymälä	8
4.3	Tupakointi	8
5	Omaisuuuden hallussapito.....	9
5.1	Käytössä olevat tavarat.....	9
5.2	Tavaroiden toimittaminen vankilaan.....	9
5.3	Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi.....	10
6	Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	11
6.1	Puhelimen käyttö.....	11
6.2	Kirjeet ja postilähetykset	11
6.3	Sähköpostin vastaanottaminen	12
6.4	Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	13
7	Ansiot ja rahankäyttö	14
7.1	Ansiot.....	14
7.2	Rahankäyttö.....	14
8	Tapaamiset.....	15
9	Poistumisluvat.....	16

9.1	Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)	17
9.2	Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	17
9.3	Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	17
10	Toimintaan osallistuminen	18
10.1	Työtoiminta	18
10.2	Opiskelu	18
10.3	Kuntouttava toiminta	19
10.4	Sähköiset palvelut	19
10.5	Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi	19
11	Vapaa-aika	20
11.1	Vapaa-ajan toiminta	20
11.2	Kirjasto	20
11.3	Hengellinen toiminta	20
12	Terveystieteidenhuolto	21
13	Käyttäytyminen vankilassa	21
14	Oikeus kannella ja vaatia oikaisua	23
14.1	Kanteleminen	23
14.2	Kantelun sisältö	23
14.3	Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle	23
14.4	Oikaisuvaatimukset ja valittaminen hallinto-oikeuteen	24
15	Henkilökunta ja asiointi	25

1 Yleistä

1.1 Tietoa vankilasta

Olet saapunut Oulun vankilaan. Oulun vankila toimii tutkintavankilana miehille ja naisille. Vankilaan sijoitetaan myös joitakin sakko- ja vankeusvankeja. Vankilassa on 100 vankipaikkaa, 20 naisille ja 80 miehille.

Luet vankilan tulo-opasta. Tulo-oppaassa kerrotaan vankilan toiminnasta, rangaistuksen suorittamisesta sekä tutkintavankeuteen liittyvistä käytännöistä. Tutustu myös vankilan järjestyssääntöön, jonka määräyksiä sinun tulee noudattaa.

Jokaisella osastolla on oma päiväjärjestys, jossa kerrotaan osaston aikataulu. Aikatauluun on merkitty esimerkiksi sellin ovien aukioloajat, ulkoilut, ruokailut ja toiminta-aika. Lisäksi jokaisessa asumisyksikössä on saatavissa kansio, johon on koottu vankeutta säätelevät lait, asetukset, määräykset ja ohjeet. Kansio on saatavilla myös kirjastossa. Vankilan järjestyssääntö on erillinen asiakirja, jonka saat tullessasi vankilaan. Asuinosaaston päiväjärjestys on esillä asuinosaaston ilmoitustaululla. Vankilan toimintaa valvovien viranomaisten tiedot löydät myös ilmoitustaululta.

Jos et ole Suomen kansalainen, saat olla yhteydessä kotimaasi edustustoon ja saat mahdollisuuksien mukaan käyttää tulkkia. Jos olet tutkintavanki, yhteydenpitoasi edustustoon voidaan kuitenkin rajoittaa rikoksen selvittämiseen liittyvistä erityisen painavista syistä.

Käännä henkilökunnan puoleen, jos sinulla on jotain kysyttävää tai jokin asia on epäselvä.

Käyntiosoite: Oulun vankila, Johdintie 15, 90620 Oulu.

Postiosoite: Oulun vankila, Johdintie 15, 90620 Oulu.

Vankilan keskuksen puhelinnumero: 0295 686 000

Sähköpostiosoite: oulu.vankila@om.fi

Vankisähköposti: vankiposti.oulu@om.fi

1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys

Sinulle nimetään vankilassa olon ajaksi oma vastuuvirkamies. Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii vankeuden sujuvuudesta ja on arjessasi aktiivisesti läsnä. Vastuuvirkamiehen kanssa voit käydä läpi itseäsi koskevia asioita, kuten lupien valmistelua (esimerkiksi poistumisluvat ja tapaamiset), sähköisen asioinnin käyttöä sekä arjen muita asioita.

Vastuuvirkamies käy kanssasi läpi myös rangaistusajan suunnitelmaasi ja siihen liittyviä tavoitteita, tavoitteidesi edistämistä ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asuinostolla työskentelevä henkilökunta perehdyttää sinut osaston toimintaan. Henkilökunta auttaa sinua erilaisissa kysymyksissä.

1.3 Rangaistusajan suunnitelma

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinulle on ennen vankilaan tuloa laadittu henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma eli ransu. Suunnitelmaasi täsmennetään vankilassa.

Rangaistusajan suunnitelma ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta. Rangaistusajan suunnitelmassasi on määritelty tavoitteet, joita kohti vankeusaikana tulee työskennellä. Rangaistusajan suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa.

Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa sinulle asetettuja tavoitteita kohti. Rangaistusajan suunnitelman eteneminen vaikuttaa muun muassa poistumislupiin sekä avolaitokseen ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja sitä tarkastellaan vähintään kolme kertaa vuodessa.

Jos olet tutkintavanki, sinulle ei laadita rangaistusajan suunnitelmaa ennen vankilaan tuloa. Suostumuksellasi rangaistusajan suunnitelman laatiminen voidaan kuitenkin aloittaa tutkintavankeusaikanasi.

2 Tutkintavankeus

Tutkintavankeus ei ole rangaistus, vaan esitutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana toteutettava pakkokeino. Tutkintavankeudella turvataan rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estetään rikollisen toiminnan jatkaminen. Rikoksesta epäillyn vangitsemisesta päättää tuomioistuin.

Tutkintavankeus päättyy, jos tuomioistuin, syyttäjä, poliisi tai muu pidättämiseen oikeutettu virkamies vapauttaa tutkintavangin. Tutkintavankeus päättyy viimeistään, kun käräjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi tai kun hovioikeuden tuomio annetaan.

Voit myös suostua rangaistuksen täytäntöönpanoon ja tyytyä käräjäoikeuden tai hovioikeuden ensimmäisenä asteena antamaan tuomioon siltä osin kuin sinut on tuomittu vankeusrangaistukseen jo ennen tuomion lainvoimaisuutta. Tällöin alat suorittamaan tuomittua vankeusrangaistusta ja muutut tutkintavangista vangiksi.

Tutkintavangeilla on osittain erilaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin vankeusvangeilla. Esimerkiksi tutkintavangin yhteydenpitoa voidaan rajoittaa pakkokeinolaissa säädetyillä edellytyksillä. Yhteydenpitorajoitus voi sisältää rajoituksia kirjeenvaihtoon, puhelimen käyttöön, tapaamisiin tai muihin yhteyksiin vankilan ulkopuolelle tai yhdessäoloon. Tutkintavankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta päättää tuomioistuin. Tutkintavankina et voi osallistua toimintaan vankilan ulkopuolella, kuten siviilityöhön, tai opintoihin. Tutkintavankina sinua ei myöskään voida sijoittaa vankilan ulkopuoliseen laitokseen tai sinulle myöntää lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan.

Jos sinut tuomitaan ehdottomaan vankeuteen rikoksesta, jonka takia sinut oli vangittu, vähennetään suorittamasi tutkintavankeusaika varsinaisesta vankeusrangaistuksestasi. Jos olet ollut aiheettomasti vangittuna, on sinulla oikeus saada valtiolta korvausta vapauden menetyksestä. Korvausta haetaan Valtiokonttorista.

Tutkintavankeus voi alkaa yllättäen ja niin, ettet ole voinut varautua siihen. Voit käännyä henkilökunnan puoleen kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohti kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtävänkuvansa mukaisesti. Työskentelyllä edistetään fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tuetaan sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

3.1 Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa.

Päätöksestä käyvät ilmi:

- rangaistusajan laskemisen perusteet
- ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee suoritetuksi
- ehdonalaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta
- koeajan päättymispäivä.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin sinut voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Yhdistelmärankaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

3.2 Valvottu koevapaus

Täytäntöönpanon loppupuolella voit päästä valvottuun koevapauteen, jos edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sinua ei voida sijoittaa valvottuun koevapauteen, jos suoritat yhdistelmärankaistusta.

Voit päästä valvottuun koevapauteen aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Valvottu koevapaus valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit itse vaikuttaa mahdolliseen koevapauteesi työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaasi asetettuja tavoitteita kohti sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi. Voit myös itse hakea koevapauteen.

4 Perushuolto ja asuminen

4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys

Saat käyttää vankilassa omia vaatteitasi. Omien vaatteiden käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa muun muassa vankilan järjestyksen vuoksi. Jos et saa vaatetta itsellesi, sinulla on oikeus saada asiassa päätös, jossa on oikaisuvaatimusosoitus. Sinulla on myös oikeus saada käyttöösi vankilan vaatteet, jos sinulla ei ole asianmukaista omaa vaatetusta.

Sinun tulee pukeutua vankilan alueella asiallisesti. Jos et ole varma, onko asusi asiallinen, voit aina kysyä asiaa henkilökunnalta.

Kun teet töitä, tulee sinun käyttää toimipisteen määräysten mukaista vaatetusta. Jos työsi edellyttää esimerkiksi työturvallisuuden takia työvaatetuksen käyttämistä, saat työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi vankilasta. Työvaatteet pestään itse asuinosastolla.

Liinavaatteet, kuten lakanat, saat käyttöösi vankilasta. Vankila tarjoaa käyttöösi myös normaalin päivittäisen hygienian ylläpitämiseksi pesunesteet. Voit tarvittaessa pyytää niitä vankilan henkilökunnalta.

Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien eli liinavaatteiden ja vankivaatteiden pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa. Henkilökunta ohjeistaa sinua tarkemmin tekstiilien vaihtopäivistä. Huolehdi omien vaatteidesi pesusta asuinosaston pyykkikoneella. Osaston henkilökunta neuvoo pyykinpesussa. Vankila tarjoaa pyykinpesuaineen. Vastaanotto-osastolla likaiset pyykki toimitetaan pussitettuna pestäväksi osaston puhdistajavangeille, jotka pesevät vaatteet ja toimittavat ne pestyinä omistajalleen. Peiton ja tyynyn saat saapuessasi vankilaan. Jos vaihdat Oulun vankilan sisällä selliä/osastoa, otat peiton ja tyynyn mukaasi. Tyynyssä on tyynyn suojus, joka tulee myös pestä aina tarpeen mukaan.

Vankilassa sinä huolehdi itse oman sellisi siisteydestä. Turvallisuussyistä sellin huonekalujen järjestystä ei saa muuttaa. Tavarat ja vaatteet säilytetään kaapeissa. Selleissä on koneellinen ilmanvaihto. Ilmanvaihtventtiilejä ei saa tukkia tai peittää. Sellistä poistuessasi sammuta valot ja sähkölaitteet. Tarpeeton veden laskeminen hanoista on kielletty. Jokainen siivoaa yhteisissä tiloissa omat jälkensä esimerkiksi

ruoanlaiton jälkeen. Jätteet lajitellaan ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta opastaa tarkemmin siivousvälineistä, käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

Jokaisen sellin sähköjohdot tarkastetaan ennen sinne asuttamista. Jos olet rikkonut johtoja tahallisesti, niin kyseinen sähkölaite poistetaan sellistäsi. Jos se on sinun omaisuuttasi, se siirretään sinun siviilitavaroihisi, etkä saa sitä enää Oulun vankilassa haltuun. Jos kyseessä on vankilan omaisuutta, niin et saa laitetta enää omaan selliisi. Koska rikkinäiset sähkölaitteet ovat tulipaloriski, sähkölaitteiden rikkomisen katsotaan vaarantavan vakavasti muiden vankien ja vankilan henkilökunnan turvallisuutta. Tupakointi sellissä ja kaikenlainen ilkivalta on ehdottomasti kielletty (esim. seinille piirtäminen).

4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä

Sinulle tarjotaan vankilan puolesta arkisin neljä ateriaa: aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Niinä päivinä, jolloin vankilassa ei ole varsinainen työpäivä, tarjotaan aamiainen ja yhdistetty lounas/päivällinen sekä iltapala.

Vankilan henkilökunta kysyy sinulta vankilaan saapuessasi, noudatanko jotain erityisruokavaliota ja antavat sinulle lomakkeen täytettäväksi. Ilmoita kuitenkin myös itse heti saavuttuasi vankilaan, jos sinulla on tarve erityisruokavaliolle terveydellisestä syystä, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi.

Voit asioida vankikanttiinissa kerran viikossa. Oman asuinosaaston kanttiinipäivä löytyy päiväjärjestyksestä. Kanttiinissa on myynnissä erilaisia ruokatarvikkeita, muita arjessa tarvitsemiä tuotteita, tupakkatuotteita ja puheaikaa. Kanttiiniostokset maksetaan Rikosseuraamuslaitoksen maksukortilla (katso oppaan kohta 7.2 Rahankäyttö).

4.3 Tupakointi

Tupakointi on kielletty vankilan sisätiloissa. Voit tupakoida kerran päivässä ulkoilun aikana, jos sinulta ei ole ulkoilua tapauskohtaisesti evätty. Et voi saada tupakoita vankilassa haltuusi, vaan niitä säilytetään tupakkalokeroissa, johon pääset sellissä olevalla avaimella. Saat ne käyttöösi ulkoilun ajaksi. Sytyttimet tulevat vankilalta.

Voit saada nikotiinikorvaustuotteita mahdollisiin vierotusoireisiisi. Saat halutessasi myös tukea tupakoinnin lopettamiseen Vankiterveydenhuollon yksiköstä sekä Rikosseuraamuslaitoksen henkilökunnalta.

Tupakointi vanginkuljetusajoneuvossa ja junaliikenteen vankivaunussa on kielletty.

5 Omaisuuuden hallussapito

5.1 Käytössä olevat tavarat

Sinulla saa olla kohtuullinen määrä henkilökohtaista omaisuutta ottaen huomioon muun muassa vankilan säilytystilat, paloturvallisuuden ja tarkastustoiminnan. Jos sinulta kielletään jonkin esineen tai aineen hallussapito, sinulla on oikeus saada asiassa päätös, jossa on oikaisuvaatimusosoitus.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Siinä on määritelty omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita sinulla ei saa olla.

Jos haluat hankkia itsellesi tavaroita vankilan ulkopuolelta, varmista ennen tavaroiden hankkimista saatko ne haltuusi tai säilytettäväksi vankilaan.

Vankilassa laaditaan luettelo omaisuudesta, jonka olet tuonut mukasi. Ne tavarat, joita et saa selliisi, pannaan säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Et saa takaisin tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Jos haluat vaihtaa tai saada käyttöösi säilössä olevia tavaroita, voit pyytää tavaroita asiointilomakkeella vastaanotto-osastolta. Henkilökunta tarkastaa ja toimittaa sallittuja tavaroita siinä järjestyksessä, kun vangit ovat pyytäneet niitä vastaanotosta. Vankien väliset tavaravaihdot ovat kiellettyjä. Kaikki tavaroiden vaihdot ja haltuunannot suoritetaan vastaanotto-osaston kautta.

5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle enintään yhden 30 litran muovikassillisen hallussapitomääräyksen mukaisia tavaroita, esimerkiksi kirjoja, vaatteita, henkilökohtaisia käyttöesineitä, mutta ei esimerkiksi hygienia- ja elintarvikkeita ja tupakkatuotteita. Muovikassi on kyettävä solmimaan kiinni, jotta tavarat eivät pääse

tippumaan kassista. Tapaajasi voi tuoda tapaamisen yhteydessä tavaroita vain sinulle, ei muille vangeille. Tavarat annetaan vankilan henkilökunnalle. Tapaajan on täytettävä etukäteen lomake, josta käy ilmi, kenelle tavara on tulossa, kuka tavaran toimittaa ja mitä tavaraa toimitetaan. Kaikki toimitettava tavara on luetteloitava yksitellen lomakkeelle. Niitä on saatavana myös tapaamistiloissa. Tapaajasi tuomat tavarat tarkastetaan ja luetteloidaan vankilassa.

Tapaamisten ulkopuolella sinulle voidaan toimittaa tavaraa myös postilähetysten kautta. Tavaroiden tulee olla sellaisia, joiden hallussapito on vankilassa sallittua.

Postilähetykseen merkitään:

OULUN VANKILA

VANGIN NIMI

Johdintie 15

90620 OULU

Jos et halua, että toimitusosoitteessa mainitaan Oulun vankila, tulee sinun tilata paketti maksullisena kotiinkuljetuksena. Maksullinen kotiinkuljetus vankilaan maksaa sinulle noin 10 €.

Vankilan säilytystilat ovat rajalliset, joten kaikkea omaisuuttasi ei voida säilyttää vankilassa. Omaisuutesi, jota ei voida säilyttää vankilassa, lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan.

5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Mikäli haluat luovuttaa tavaroitasi omaiselle tai tapaajalle poisvietäviksi, ota yhteyttä vastaanotto-osastoon asiointilomakkeella. Listaa asioimislomakkeeseen poisvietävät tavarat sekä henkilön nimi, jolle tavarat luovutetaan. Vastaanotto-osaston henkilökunta kokoaa ilmoitetut tavarat ja toimittaa ne tapaamispäivänä tapaajalle poisluovutettaviksi. Voit omalla kustannuksellasi lähettää tavaroita pois myös postitse. Henkilökunta neuvoo sinua tarkemmin.

6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

6.1 Puhelimen käyttö

Voit olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus). Puheaikaa myydään kanttiinissa. Sinulle ei voi soittaa vankilaan, eikä vankila anna puhelimitse tietoja vangeista vankilan ulkopuolelle.

Puhelimen käyttö tapahtuu lähtökohtaisesti omalla kustannuksellasi. Voit kuitenkin soittaa vankilan kustannuksella esimerkiksi

- asianajajallesi
- vankilan toimintaa valvovalle viranomaiselle
- tuloiton
- ilmoittaessasi vankilasiirrostasi lähiomaisellesi tai muulle läheisellesi.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, josta löydät osastokohtaiset puhelimen käyttöajat ja puhelimen käytön määräykset.

6.2 Kirjeet ja postilähetykset

Voit lähettää kirjeitä postin välityksellä, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus).

Lähtevät kirjeet voit jättää osastolla olevaan postilaatikkoon, joka tyhjennetään henkilökunnan toimesta arki-aamuisin. Vankilasta lähtevään postilähetykseen on merkittävä näkyviin lähettäjän nimi. Mikäli et halua merkitä nimeäsi näkyviin, sinun tulee antaa lähetys henkilökohtaisesti vankilan henkilökunnalle. Säännös ei koske vankilan toimintaa valvoville viranomaisille ja ihmisoikeuksien toteutumista valvoville toimielimille osoitettuja kirjeitä. Vankilan toimintaa valvovat viranomaiset on mainittu osaston ilmoitustaululla.

Sinulle voi lähettää kirjeitä ja postilähetyksiä vankilaan. Huomioi, että sinulle lähetettävien postipakettien vastaanottajan osoitekenttään tulee merkitä tiedot seuraavassa järjestyksessä:

1. Oulun vankila
2. sinun nimesi
3. vankilan osoite:
Johdintie 15
90620 OULU
4. Lähettäjän tiedot.

Oulun vankilan tulee lukea ensimmäisenä, jotta pakettisi tulee perille. Vankilan henkilökunta ei nouda sinulle lähetettyjä paketteja postista, vaan posti toimittaa ne vankilaan.

Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Vankilan toimintaa valvovien viranomaisten ja sinun välisiäsi kirjeitä ei tarkasteta. Asianajajan ja sinun välisiäsi kirjeitä voidaan tarkastaa ainoastaan poikkeuksellisesti. Kirjeposti jaetaan päivittäin.

Jos kirjeessäsi tai postilähetyksessäsi on rahaa tai muita esineitä tai aineita, joiden hallussapito on vankilassa kielletty, tulee sinun toimittaa ne välittömästi vankilan henkilökunnalle.

6.3 Sähköpostin vastaanottaminen

Voit vastaanottaa sähköpostia suljettuun vankilaan. Sähköposti lähetetään vankilan vankisähköpostiin: vankiposti.oulu@om.fi. Sähköpostiviestin otsikkokenttään kirjoitetaan sinun etu- ja sukunimesi. Viestin tekstikenttään kirjoitetaan lähettäjän oma etu- ja sukunimi, jotta saat tiedon siitä, kuka viestin on lähettänyt.

Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Sinulle toimitetaan vain sähköpostiviesti.

Voit myös saada luvan sähköpostiviestien lähettämiseen ja vastaanottamiseen vankilan sähköisen asiain SA-koneella, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu eikä sen käytön katsota aiheuttavan esimerkiksi vaaraa vankilan järjestykselle. Voit saada luvan

sähköpostin käyttöön esimerkiksi virallisten asioiden hoitamiseen ja opiskeluun. Tarvittaessa saat lisätietoja henkilökunnalta.

6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asiointin työasemat

Sähköisen asiointin (SA) työasemilla voi käyttää rajatusti internetiä ja sähköisen opiskelun alusta Moodlea. Internetin käyttöön haetaan lupa erillisellä lupalomakkeella.

Voit hakea lupaa internetin käyttöön

- toimeentuloon liittyvästä syystä tai
- työasioiden,
- koulutusasioiden,
- oikeusasioiden,
- sosiaaliasioiden tai
- asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä syystä tai
- muusta vastaavasta tärkeästä syystä.

Kun haet lupaa internetin käyttöön, sinun pitää perustella internetin käyttö (esimerkiksi laskun maksu verkkopankissa). Jos kyseessä on laskun maksu, muista kirjata laskun eräpäivä lomakkeeseen. Internetin käyttöä voidaan valvoa.

Henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja asiasta ja opastaa vahvaa sähköistä tunnistautumista vaativien palvelujen käyttöön. Näitä ovat esimerkiksi monet viranomaisten asiointipalvelut, kuten Kela tai Vero. Osaa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen esimerkiksi kuntoutumisessa ja opiskelussa. SA-työasemien Portti-avaussivulta <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/portti.html> löydät linkkejä näihin sähköisiin palveluihin teemoittain.

Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksista ja toiminnoista voit lukea lisää Sähköiset palvelut -kohdassa. Videoyhteyden kautta järjestettävistä tapaamisista (Skype tai VideoVisit) on tietoa Tapaamiset-kohdan alla.

7 Ansiot ja rahankäyttö

7.1 Ansiot

Sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa, jos osallistut vankilassa työtoimintaan, koulutukseen tai kuntoutukseen. Toimintaraha on 3,01 euroa tai 4,62 euroa toimintapäivältä. Toimintarahaa maksetaan aluksi yleensä alimman toimintarahaluokan mukaan.

Vankeusrangaistuksessa toimintarahaluokkaan vaikuttavat rangaistusajan suunnitelmassasi asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi se, kuinka pitkään ja säännöllisesti olet osallistunut toimintaan. Jos olet tutkintavanki, toimintarahaluokkasi arvioidaan ensisijaisesti toimintaan osallistumisen keston ja säännöllisyyden perusteella.

Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat toimintaasi taloudellista tukea joltain muulta viranomaiselta (esimerkiksi opintorahaa) tai jos se ei jostain muusta siihen rinnastettavasta syystä ole tarpeen.

Toimintarahan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60 euroa jokaiselta rangaistukseksi luettavalta päivältä. Päiviin lasketaan myös viikonloput.

Sinulle voidaan maksaa vankilaan saapuessasi käyttörahaa etukäteen 14 päivältä välttämättömiä hankintoja varten. Maksettu ennakko vähennetään sinulle myöhemmin maksettavista käyttörahoista.

7.2 Rahankäyttö

Vankilassa saat käyttöösi prepaid-maksukortin. Henkilökunta säilyttää käyttöösi annettavaa maksukorttia. Korttia käytetään henkilökohtaisen PIN-koodin avulla.

Maksukortilla voit tehdä ostoksia vankilan kanttiinissa. Maksukortti käy myös vankilan ulkopuolella kaupoissa, kahviloissa ja junissa eli kaikissa paikoissa, joissa sirullisella maksukortilla maksaminen on mahdollista. Sillä voi myös nostaa rahaa Suomessa pankkiautomaatista maksimissaan 200 euroa kuukaudessa. Maksukortissa ei ole lähimaksuominaisuutta eikä sillä voi tehdä nettiostoja. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen maksukortin käyttöön liittyvissä asioissa.

Älä tuo vankilaan käteistä. Tulo-ostot voit vielä tehdä omalla pankkikortillasi.

Rikosseuraamuslaitos maksaa kaikki saamasi etuudet maksukortillesi.

Läheisesi eivät voi siirtää rahaa suoraan käyttöösi annetun maksukortin tilille. Rahat voi siirtää Rikosseuraamuslaitoksen tulotilille, josta ne siirretään maksukorttisi tilille. Sinun tulee itse huolehtia, että rahan siirtäjällä on tiedossa Rikosseuraamuslaitoksen tulotilin tiedot. Löydät ohjeet rahan siirtämiseen Rikosseuraamus.fi-sivustolta.

Ota yhteys vankilan henkilökuntaan, jos haluat itse lähettää rahaa tai maksaa laskuja.

8 Tapaamiset

Voit tavata vieraita, esimerkiksi läheisiäsi ja muita tuttaviasi, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu.

Eri tapaamismuotoja ovat:

- valvottu tapaaminen
- valvoton tapaaminen
- lapsen tapaaminen
- asiamiehen tapaaminen
- vankien välinen valvottu tapaaminen.

Myös videoyhteyden (VideoVisit) kautta järjestettävä tapaaminen on mahdollinen.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Järjestyssäännössä kerrotaan tarkemmin tapaamisajat, niiden kesto, tapaamisiin liittyvät ehdot ja ohjeet tapaamisten hakemiseen.

Muista hakea tapaamista ajoissa, jotta tapaamisjärjestelyt ehditään toteuttaa.

Kaikki tapaamistilat ovat savuttomia. Tapaamistiloissa on lapsille leluja ja kirjoja (ei valvottu tapaaminen). Tapaamisiin ei voi tuoda omia leluja, kirjoja tai vaippoja. Tapaajat saavat tuoda tapaamisiin pienelle lapselle tarvittavat avaamattomat lastenruokapurkit, avaamattomat valmista äidinmaidon korviketta sisältävät tetrapakkaukset, tyhjän tuttipullon ja tutin. Vankila tarjoaa lapsitapaajille pillimehut. Vaippoja saa tarvittaessa henkilökunnalta.

Saat viedä kanttiinista ostamiasi tuotteita kohtuullisen määrän valvomattomaan tapaamiseen ja lapsitapaamiseen. Tapaamiseen ei saa viedä nikotiinituotteita, ei edes suussa olevaa nikotiinipussia. Tapaaja vie kaikki nauttimatta jääneet elintarvikkeet pois vankilasta tapaamisen jälkeen tai elintarvikkeet laitetaan tapaamistilan roskakoriin. Mitään elintarvikkeita ei saa viedä tapaamistilasta takaisin asuinosaan. Tapaamisen päätteeksi sinun tulee huolehtia roskat, ja pesuun menevät liinavaatteet pois tapaamistiloista ja jättää tila siistiin kuntoon seuraavia tapaajia varten.

Alle 18-vuotiaiden tapaamiset

Alaikäinen tapaaja voi tulla vankilaan tapaamaan muita kuin omaa vanhempansa vain huoltajansa luvalla. 15 vuotta täyttänyt tapaaja voi tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jos huoltaja ei ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on otettu huostaan, luvan tapaamiselle antaa lastensuojeluviranomainen.

Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei yleensä päästetä vankilaan ilman saattajaa.

Alle 15-vuotiaan lapsen valvottuun lapsitapaamiseen voi osallistua lapsen ja saattajan lisäksi myös muita tapaajia. Saat kuitenkin koskettaa tapaamisen aikana vain lasta.

9 Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa. Tätä kutsutaan poistumisluvaksi.

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myöntää poistumislupa vain erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myös myöntää lyhyt lupa poistua saatettuna kiireellisen ja välttämättömän asian hoitamiseksi.

Hae poistumislupaa kirjallisesti hakemuksella. Jätä huolellisesti täytetty poistumislupahakemus ja sen liitteet osaston henkilökunnalle.

Poistumisluvasta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai apulaisjohtaja. Joissain tapauksissa poistumisluvista päättää Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja. Poistumislupa voidaan myöntää myös saatettuna.

Jätä poistumislupahakemuksesi hyvissä ajoin, jotta se ehditään käsitellä.

9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Voit saada poistumisluvan rangaistusajan pituuden perusteella, jos

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmasi toteutumista,
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä ja
- sitoudut päihitteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Sinulle voidaan myöntää poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella, kun poistumislupa-aikasi on alkanut. Poistumisluvan ajankohtaa voidaan aikaistaa, jos olet huolellisesti noudattanut rangaistusajan suunnitelmaa. Tällöin poistumislupa voidaan myöntää joko suunnitelman toteuttamiseksi tai yksittäisessä tapauksessa yhteyksiesi säilymiseksi, toimintakykyä ylläpitämiseksi tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Sinulle voidaan myöntää poistumislupia rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden aikana.

9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla esimerkiksi perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään vain siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Erittäin tärkeä syy voi olla lähiomaisen tai muun läheisen vakava sairaus, hautajaiset tai muu vastaava syy.

Poistumislupa myönnetään vain siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

10 Toimintaan osallistuminen

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinun tulee osallistua työ- ja toiminta-aikana vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi. Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa, esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä. Sinut voidaan vapauttaa toimintavelvollisuudesta terveydentilasi, toimintakykyysi tai ikäsi perusteella.

Jos olet tutkintavanki, osallistuminen työhön ja muuhun toimintaan on vapaaehtoista. Jos haluat osallistua toimintaan, se pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan. Sinulle ei kuitenkaan voida antaa lupaa siviilityöhön, opintoihin tai muuhun sijoitukseen vankilan ulkopuolelle tai ulkopuoliseen laitokseen.

Henkilökunta opastaa sinua kaikkien vankilan palveluiden käytössä.

10.1 Työtoiminta

Oulun vankilassa on mahdollisuus työskennellä osaston puhtaanapitoon sekä pyykkihuoltoon liittyvissä tehtävissä. Työmahdollisuuksista saat lisää tietoa henkilökunnalta.

Sinulle voidaan antaa lupa tehdä omaan lukuusi vankilassa sellaista työtä, joka soveltuu vankilassa tehtäväksi. Tätä kutsutaan omaksi työksi. Tällainen oma työ voi olla esimerkiksi käänös- ja käsitöitä. Voit tehdä omaa työtä sen laadun mukaan myös sellissä. Sinulle voidaan myös antaa ilmaiseksi käyttöön vankilan työvälineitä.

10.2 Opiskelu

Oulun vankilassa voit opiskella luokkaopetuksessa, selliopiskelijana tai Moodle-järjestelmän kautta. Voit suorittaa peruskoulu- ja lukio-opintoja. Opintoja voi jatkaa muissa vankiloissa. Ulkopuolinen oppilaitos järjestää vankilassa myös tutkintoon valmentavaa opetusta (Tuva). Opiskelusta voit kysyä lisää henkilökunnalta.

10.3 Kuntouttava toiminta

Vankilassa järjestetään motivoivia päihdekeskusteluja. Päihteettömyyssitoumuksen tehneillä on mahdollisuus sijoittua asumaan sopimusosastoille. Sopimusosastolla asuva sitoutuu päihteettömyyteen ja sen valvontaan. Naisvankeusvangeille on neljän hengen osasto ja mies tutkintavangeille on kuuden hengen osasto.

Vankilassa järjestetään erilaista kuntouttavaa toimintaa. Saat tiedon järjestettävistä palveluista henkilökunnalta ja asuinosastosi ilmoitustaululta.

Oulun vankilassa on tarjolla myös ulkopuolisten toimijoiden järjestämää kuntouttavaa toimintaa. Vankilan säännöllisiä yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Martat, Aggredi, Romano missio ja Rikoksettoman elämän tukisäätiö RETS. Saat tarkempaa tietoa yhteistyökumppaneiden toiminnasta vankilan henkilökunnalta ja asuinosaston ilmoitustaululta.

10.4 Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Sähköisen asiointin -työasemien (SA) käytöstä on kerrottu kohdassa 6.4 Internetin käyttö ja sähköiset palvelut. SA-koneella voit asioida esimerkiksi etäyhteyden välityksellä Kelaan, tai edistää opintojasi Moodle-alustalla.

10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi

Sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jos osallistut toimintaan säännöllisesti.

Jos sinua syytetään rikoksesta, annetaan sinulle tarpeellinen vapautus osallistumisvelvollisuudesta puolustuksen valmistelemiseksi. Sinut voidaan vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta myös muusta tärkeästä syystä tai määräaikaisen työkyvyttömyyden takia.

11 Vapaa-aika

11.1 Vapaa-ajan toiminta

Voit osallistua vapaa-ajallasi vankilassa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan vankilan päiväjärjestyksen ja tarjonnan mukaisesti. Jos haluat osallistua vapaa-ajan toiminnan suunniteluun ja järjestämiseen, voit keskustella asiasta niistä vastaavan vankilan virkamiehen kanssa. Saat ajankohtaista tietoa vapaa-ajan toiminnoista osastosi ilmoitustaululta, päiväjärjestyksestä ja henkilökunnalta.

Vankilassa on osastoilla kuntoiluhuoneet ja yhteiskäytössä liikuntahalli. Sinulla on mahdollisuus ulkoilla päivittäin asuinostosi päiväjärjestyksen mukaisesti. Mikäli yhteydenpitoasi on rajoitettu, liikunta- ja ulkoilu-aikatauluista sovitaan erikseen henkilökunnan kanssa.

Vankilassa on erilaisia soittimia, joita voit soittaa musiikkitalassa. Vankilassa on myös karaokelaitteet. Lisäksi pastorilla on muutama kitara, joita voi lainata itselleen. Musiikkiasioista voit kysyä asiointilomakkeella ohjaajilta tai vankilan pastorilta.

11.2 Kirjasto

Sinulla on mahdollisuus käyttää vankilan kirjastoa ja hyödyntää yleisiä kirjastopalveluita. Löydät osastosi päiväjärjestyksestä tiedon siitä, koska voit käyttää kirjastoa. Sanomalehtiä toimitetaan luettaviksi myös asuinostoilta. Voit lainata kirjoja myös kaukolainana Oulun kaupungin pääkirjastosta.

11.3 Hengellinen toiminta

Voit osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista. Vankilassa työskentelee pastori. Voit ottaa häneen yhteyttä asiointilomakkeella. Vankilassa voit käydä yksityisrippikoulun. Vankilassa järjestetään hartauksia ja hengellisiä tilaisuuksia eri seurakuntien toimesta. Pastorilta saa lainaksi rukousmaton ja koraanin.

12 Terveysthuolto

Vankiterveydenhuollon yksikkö (VTH) on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alainen ja sen tehtävä on järjestää vankien terveyspalvelut.

Vankiterveydenhuollolla on vankilassa poliklinikka, jossa voit hoitaa terveytesi liittyviä asioita. Poliklinikan kautta voit varata ajan lääkärille ja hammaslääkärille. Sairaanhoidaja on paikalla arkipäivisin. Voit ottaa yhteyttä poliklinikalle myös mielenterveysasioissa.

Sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle, jos sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa. Sinua valvotaan vankilan henkilökunnan toimesta, kun olet vankilan ulkopuolella.

Yhteydenotto poliklinikalle tapahtuu asiointilomakkeella. Asuinosaastolla on saatavana kirjekuria, johon laitetaan asiointilomakkeen. Lähetä poliklinikalle asiointilomake ja asiakirjoja suljetussa kuoressa osastolla olevan postilaatikon välityksellä tai antamalla kuoren osaston henkilökunnalle.

Sinun tulee ottaa sinulle annetut lääkkeet lääkärin ohjeiden mukaan. Lääkkeet säilytetään dosetissa. Lääkkeet ovat henkilökohtaisia. Niitä ei saa kerätä eikä luovuttaa toisille vangeille. Käyttämättä jääneet lääkkeet on palautettava henkilökunnalle dosetissa. Insuliinikynä vaihdetaan uuteen luovuttamalla käytetty insuliinikynä henkilökunnalle.

Äkillisissä terveyden liittyvissä ongelmissa ota yhteyttä vankilan henkilökuntaan.

13 Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta ja tutkintavankeutta säätelevät monet normit. Siksi sinun on syytä tutustua vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin. Tarkempia ohjeita ja määräyksiä on vankilan järjestyssäännössä, jota sinun myös tulee noudattaa.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus

- vankeuslain,
- tutkintavankeuslain tai niitä koskevan asetuksen tai
- Rikosseuraamuslaitoksen määräyksen rikkomisesta.

Kurinpitorangaistus voidaan määrätä myös, jos rikot järjestyssääntöä, jossa on mainittu, että rikkomuksesta voi seurata kurinpitorangaistus. Kurinpitorangaistus voidaan määrätä myös, jos et noudata henkilökunnan kehotusta tai käskyä, joka on annettu vankilan järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus myös, jos syyllistyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa.

Tällaisia rikoksia voivat olla esimerkiksi:

- huumausaineen käyttörikos
- haitanteko virkamiehelle
- virkamiehen vastustaminen
- karkaaminen tai sen yritys
- lievä pahoinpitely
- pahoinpitely tai sen yritys
- lievä vahingonteko
- vahingonteko
- laitton uhkaus
- vangin varustautuminen aseella.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimeriksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet), olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

14.1 Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäilet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Voit myös halutessasi saattaa kokemiasi epäkohtia esimerkiksi vankilan yksikönpäällikön tietoon asiointilomakkeella tai kirjeellä. Kirjekuoria saat asumisyksikön henkilökunnalta.

Ongelma- ja ristiriitatilanteissa keskustele asiasta ensisijaisesti henkilökunnan kanssa. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen tekeminen on maksutonta. Voit kirjoittaa kantelun vapaamuotoisesti omalla äidinkielelläsi.

Kantelua ei tutkita, jos tarkasteltava asia on tapahtunut yli kaksi vuotta sitten. Tästä voidaan poiketa vain erityisestä syystä.

14.2 Kantelun sisältö

Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin arvostelusi kohdistuu.

Esitä kantelussa käsityksesi siitä, millä perusteilla pidät Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.

Kantelussa tulisi mahdollisuuksien mukaan esittää, milloin arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin on tapahtunut.

Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla. Ilmoita lisäksi nimesi ja yhteystietosi.

14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksessa sisäisellä valvonnalla. Sisäisestä valvonnasta vastaa Rikosseuraamuslaitoksen oikeusyksikkö.

Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Voit kannella samasta asiasta useammalle laillisuusvalvontaviranomaiselle, mutta kantelu tutkitaan lähtökohtaisesti vain siinä viranomaisessa, jossa se on tullut ensimmäiseksi vireille.

Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi. Osastollasi tai muutoin saatavillasi on kantelun laatimiseksi esimerkiksi kirjepaperia sekä vankilan tarjoamia kirjekuoria, joihin voit sulkea luottamuksellisesti valvontaviranomaiselle tarkoittamasi kirjeen. Voit jättää sen vankilassa lähtökohtaisesti vankilan kustannuksella eteenpäin toimitettavaksi taikka postittaa sen halutessasi itse. Voit jättää kirjekuoressa olevan kirjelmäsi osastolla olevaan postilaatikkoon.

Kantelumenettelyssä ei pääsääntöisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voit hakea muutosta oikaisuvaatimuksella. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeutesi muutoksenhakuun toteutunut.

Rikosseuraamuslaitos ei voi tutkia terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

14.4 Oikaisuvaatimukset ja valittaminen hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakekeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua.

Nämä säädökset ovat:

- vankeuslaki 20 luku 1 §
- tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §
- laki valvotusta koevapaudesta 40 §
- laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 14 luku 86 §.

Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus. Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa siitä, kun sait päätöksen tiedoksi.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen itse oikaisuvaatimusosoituksen mukaiselle asian ratkaisijalle esimerkiksi kirjeenä tai sähköpostilla. Sen lisäksi, että voit itse toimittaa oikaisuvaatimuksesi oikaisuvaatimusosoituksen mukaiselle asian ratkaisijalle, voit antaa sen määräajan sisällä myös vankilan yksikönpäällikölle edelleen toimitettavaksi osaston henkilökunnan kautta.

Jos postitat oikaisuvaatimukseksi itse, huomioithan, että lähetys tapahtuu omalla vastuullasi. Pääsääntöisesti kirjeposti on toimitettava perille 4–5 arkipäivässä jättöpäivästä lukien. On mahdollista, että postin kulusta ja sen mahdollisista viiveistä johtuen itse postittamasi oikaisuvaatimus ei saavu seitsemän päivän määräajassa oikaisuvaatimusasian ratkaisijalle, jolloin oikaisuvaatimustasi ei voida tutkia.

Jos et ole tyytyväinen oikaisumenettelyssä saamaasi päätökseen, voit valittaa siitä Helsingin hallinto-oikeuteen. Ohjeet valituksen tekemiseen ovat saamasi päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa. Voit toimittaa valituksen hallinto-oikeudelle esimerkiksi postitse tai asiamiehen välityksellä. Voit myös antaa sen valitusajan sisällä vankilan yksikönpäällikölle, joka toimittaa valituksesi viipymättä eteenpäin tuomioistuimelle.

15 Henkilökunta ja asiointi

Kaikissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehen tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa työskentelee ja vierailee myös paljon vankilan ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa voit keskustella ja osallistua heidän järjestämäänsä monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Vankilan henkilökunnan ulkopuolisista toimijoista saat lisätietoa osastosi ilmoitustaululta sekä henkilökunnalta.

Vankilassa työskentelee työntekijöitä eri nimikkeillä, kuten vartija, ohjaaja, erityisohjaaja, pastori, psykologi, rikosseuraamusesimies, apulaisjohtaja ja yksikönpäällikkö. Lisäksi

vankilan tiloissa työskentelee Vankiterveydenhuollon sairaanhoitajia ja lääkäreitä. Tarkempia tietoja virkamiesten vastuualueista ja työtehtävistä saat henkilökunnalta.

Voit tavata eri työntekijöitä täyttämällä asiointilomakkeen ja jättämällä sen osaston postilaatikkoon tai palauttamalla sen asuinosastolla työskentelevälle henkilökunnalle. Asiointilomakkeita on saatavana asuinosastollasi. Kerro lomakkeella, mitä asiasi koskee, jotta lomake voidaan ohjata suoraan asiasta vastaavalle virkamiehelle.